

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Monitor Regio Deal Vitale Wijken 2021-2024

Samen voor Overvecht Overvecht Utrecht

Provincie Utrecht, diverse ministeries, gemeenten Utrecht, Zeist, Nieuwegein en Amersfoort, het RIVM, de Universiteit Utrecht en GGD regio Utrecht, trekken als Regio Deal partners vanaf 2021 vier jaar lang samen op om aan Vitale Wijken te werken. Het doel is leefbare, veilige en gezonde wijken met gelijke kansen voor iedereen.

In de afgelopen jaren is vanuit de gemeente Utrecht samen met bewoners, maatschappelijke partners en ondernemers gewerkt aan het vergroten van de leefbaarheid en de veerkracht van Overvecht en haar bewoners vanuit de integrale wijkaanpak Samen voor Overvecht. Deze wijkaanpak kent vijf ambities: Veilige buurten, Perspectief voor de jeugd versterken, Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat, Meedoen & ondernemen en Plezierig wonen in een meer gemengde wijk. Door de Regio Deal Vitale Wijken wordt bijgedragen aan een verdieping, versterking en versnelling van deze lopende aanpak.

De ambities van de gemeente voor de wijk Overvecht sluiten aan bij de vijf domeinen uit de Regio Deal: gezondheid, veiligheid, participatie & armoede, onderwijs en wonen & leefomgeving.

Monitoring en evaluatie hiervan is onderdeel van de Regio Deal. Binnen de wijkaanpak 'Samen voor Overvecht' loopt reeds een monitoring. De monitoring

binnen de Regio Deal maakt hier onderdeel vanuit. Met de monitoring volgen we de wijkaanpakken in de vier verschillende gemeenten om te onderzoeken of de aanpak leidt tot de gewenste verandering in de vijf genoemde domeinen.

Hiervoor volgen we een proces waarin systematisch gegevens worden verzameld en geduid in de vier gemeenten. Hierbij gaat het om de volgende gegevens:

Uitkomstindicatoren:

Het verzamelen van cijfers en gegevens over uitkomstindicatoren voor de vijf domeinen uit de Regio Deal. Voor alle 4 de wijken is een gezamenlijke set opgesteld. Dit betreft een nulmeting voor de wijk en is hiermee de uitgangssituatie van de monitoring.

In een vervolgstap wordt in overleg per wijk bepaald welke gemeentespecifieke indicatoren we aanvullend opnemen: deze leveren informatie op over specifieke thema's die per wijk leven.

Procesindicatoren:

Het verzamelen van gegevens van proces-indicatoren: hierbij gaat het om gegevens over uitvoering en bereik van interventies (zoals in de verschillende wijkaanpakken is opgenomen).

Narratieve indicatoren:

Het verzamelen van gegevens van narratieve indicatoren: dit betreft gegevens over hoe inwoners hun gezondheid en leefomgeving beleven.

In deze factsheet vindt u informatie over de uitgangssituatie (=nulmeting) van de Utrechtse wijk Overvecht voor de gezamenlijke set uitkomstindicatoren uit de Regio Deal.

Vooruitblik

Door de wijkaanpakken te volgen en op vaste momenten te meten en te evalueren, leren we wat wel en wat niet werkt. Zo kan er tijdens de uitvoering eventueel al worden bijgestuurd.

In de loop van de tijd komen steeds meer monitoringsgegevens beschikbaar, zoals ervaringen en verhalen van professionals en inwoners (narratieve indicatoren).

Daarnaast biedt de monitor een mogelijkheid om samen te leren wat werkt, en deze kennis uit te wisselen. Zodoende geeft het inzichten voor toekomstige soortgelijke aanpakken binnen en buiten de regio. De wijken leren van elkaar door kennis uit te wisselen via het lerende netwerk en de Data en Kennishub Gezond Stedelijk Leven.

Informatie over de drie andere deelnemende wijken Batau (Nieuwegein), Vollenhove (Zeist) en Soesterkwartier (Amersfoort) vindt u in aparte De moni factsheets.

Tabel 1: Indicatoren in Overvecht (en gemeente Utrecht).

 Gezondheid	 Veiligheid	 Participatie en armoede	 Onderwijs	 Wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid
72% (83%) van de volwassenen ervaart zijn gezondheid als (zeer) goed. ¹	46% (30%) van de inwoners voelt zich wel eens onveilig in de wijk. ^{2 *}	1,9% (1,9%) van de inwoners van 18 t/m 65 jaar ontvangt een WW uitkering. ⁴	402 (1.373) peuters komen in aanmerking voor voor- en vroegschoolse educatie. ^{6 *}	5,6 (7,3) is het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven aan de buurt waarin ze wonen. ^{2 *}
50% (38%) van de volwassenen heeft (ernstig) overgewicht (BMI ≥ 25). ¹	2.500 (24.409) misdrijven werden in de wijk geregistreerd in 2020. ³	13,6% (4,5%) van de inwoners van 18 t/m 65 jaar ontvangt een bijstandsuitkering. ⁴	50% (56%) van de middelbare scholieren vindt school (hartstikke) leuk. ⁷	28% (25%) heeft minder dan één keer per maand contact met de bureaus. ¹
11,9% (6,9%) van de volwassenen heeft een hoog risico op angststoornissen en depressieve klachten. ¹	73 (68) misdrijven per 1.000 inwoners werden geregistreerd in 2020. ³	59% (73%) van de inwoners van 15 jaar en ouder heeft betaald werk. ⁴		87% (85%) van de inwoners is tevreden over het groen in de buurt. ¹
25% (23%) van de volwassenen heeft (heel) veel stress ervaren (in de afgelopen 4 weken). ¹		24% (16%) van de volwassenen heeft moeite met rondkomen. ¹		34% (28%) ervaart onvoldoende koeling buiten in de tuin of buurt. ¹
16,4% (9,0%) van de volwassenen heeft onvoldoende regie over het eigen leven. ¹		22% (25%) van de volwassenen doet vrijwilligerswerk. ¹		35% (31%) ervaart onvoldoende koeling in zijn woning. ¹
58% (48%) van de volwassenen voelt zich matig tot ernstig eenzaam. ¹		15,4% (7,0%) van de huishoudens heeft geregistreerde problematische schulden. ⁵		37°C (37°C) is de gemiddelde gevoelstemperatuur op een hete zomerdag. ^{8 **}
20% (11%) van de volwassenen voelt zich ernstig eenzaam. ¹				53% (46%) van het totaaloppervlak in de wijk is groen. ^{8 **}
32% (26%) van de volwassenen heeft een langdurige ziekte of aandoening (≥6 mnd). ¹				

De percentages zijn afgerond naar hele cijfers, tenzij het wijkcijfer danwel gemeentecijfer kleiner is dan 10%, dan is tot 1 decimaal weergegeven.

* Deze cijfers komen uit gemeente-specifieke bronnen. Hierom zijn deze niet direct te vergelijken met andere wijken, omdat definitie mogelijk kan verschillen.

** Dit zijn de objectief bepaalde cijfers behorende bij de kaartjes op pagina 5.

¹ Gezondheidsmonitor Volwassenen en Senioren 2020 (in Utrecht: Gezondheidspeiling 2020).

² Onderzoek & Advies, gemeente Utrecht, Inwonersenquête 2019.

³ Politie. (2021, 15 april). Geregistreerde misdrijven; soort misdrijf, wijk, buurt, jaarcijfers 2020.

⁴ Centraal Bureau voor de Statistiek. (2021, 30 juli). Kerncijfers wijken en buurten 2019.

⁵ Centraal Bureau voor de Statistiek. Dashboard Schuldenproblematiek in Beeld 2019.

⁶ Onderzoek & Advies, gemeente Utrecht, Raadsbrief Halfjaarlijkse rapportage bereikcijfers voorschoolse educatie (Q4 2020).

⁷ Gezondheidsmonitor Jeugd voortgezet onderwijs 2019.

⁸ Atlas Natuurlijk Kapitaal (2016) en Klimateffectatlas (2015). Zie voor figuren groen en hittestress pagina 5.

Tabel 2: Bevolkings- en wijkenmerken in Overvecht (en gemeente Utrecht).

 Bevolkings- en wijkenmerken	
Bevolkingsaantal³	
Totaal	34.295 (357.597)
0-18 jaar	22% (20%)
18-65 jaar	64% (70%)
65+ jaar	14% (10%)
Bevolkingsdichtheid¹ (Inwoners per km ²)	4.193 (3.811)
Huishoudenssamenstelling¹	
Totaal	16.670 (181.670)
Eenpersoonshuishoudens	50% (51%)
Huishoudens zonder kinderen	20% (22%)
Huishoudens met kinderen	30% (27%)
Opleidingsniveau²	
Hoog opgeleid	27% (52%)
Middelbaar opgeleid	35% (29%)
Laag opgeleid	38% (19%)
Inkomen huishoudens⁴	
Mediaan	26.100 (32.500)
Laagste kwintiel	35% (28%)
Tweede kwintiel	26% (19%)
Derde kwintiel	17% (17%)
Vierde kwintiel	13% (15%)
Hoogste kwintiel	7,5% (20,7%)
Totaal aantal geboortes per jaar per 1.000 inwoners¹	14 (13)
Woningsamenstelling¹	
Percentage huurwoningen:	79% (54%)
In bezit van woningcorporaties	67% (33%)
In bezit van overige verhuurder	12% (21%)

¹ Centraal Bureau voor de Statistiek, Kerncijfers wijken en buurten 2020.

² Centraal Bureau voor de Statistiek, Kerncijfers wijken en buurten 2019.

³ Centraal Bureau voor de Statistiek, maatwerk bevolkingssamenstelling 2019.

⁴ Centraal Bureau voor de Statistiek, maatwerk besteedbaar inkomen 2019.

Tabel 3: Gezondheid van de jeugd in Overvecht (en gemeente Utrecht).

 Gezondheid jeugd (0-18 jaar)	
81% (87%)	ervaart gezondheid als (zeer) goed, 13-17 jarigen. ¹
14% (17%)	beweegt dagelijks minstens 1 uur, 13-17 jarigen. ¹
24% (11%)	overgewicht (inclusief obesitas), 5-11 jarigen. ² *
31% (23%)	matig - hoog risico op psychosociale problemen (SDQ), 13-17 jarigen. ¹
39% (45%)	(zeer) vaak gestrest door één of meer factoren, 13-17 jarigen. ¹
11,0% (9,4%)	onvoldoende weerbaar, 13-17 jarigen. ¹
23% (13%)	matig tot ernstig eenzaam, 13-17 jarigen. ¹
12,8% (7,2%)	ernstig eenzaam, 13-17 jarigen. ¹

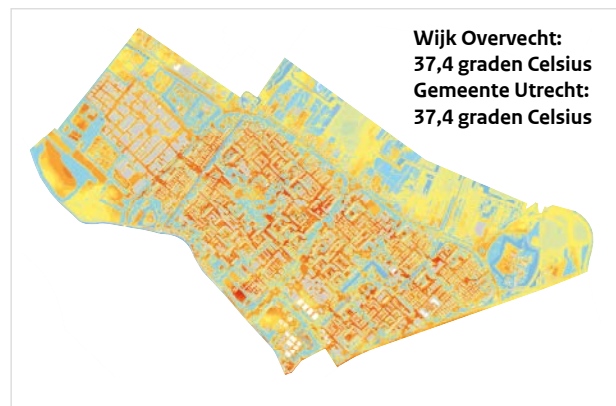
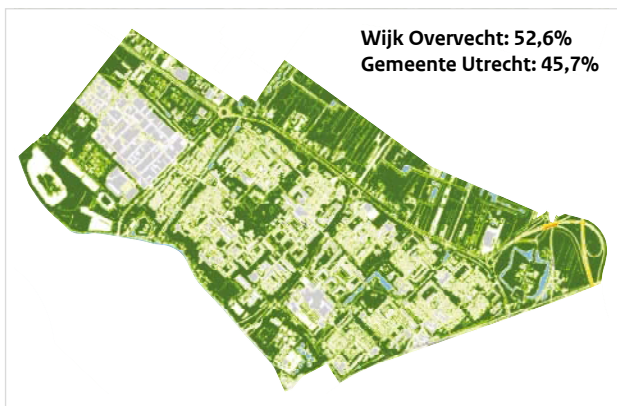
¹ Gezondheidsmonitor Jeugd voortgezet onderwijs 2019.

² Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg 2019.

Overgewicht onder jongeren en matig - hoog risico op psychosociale problemen onder kinderen zijn niet als indicatoren meegenomen voor Overvecht, omdat deze cijfers niet voldoende betrouwbaar zijn.

Percentages zijn afgerond naar hele cijfers, tenzij het wijkcijfer danwel gemeentecijfer kleiner is dan 10%, dan is tot 1 decimaal weergegeven wanneer beschikbaar.

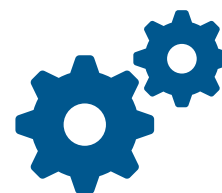
* Bij berekenen overgewicht 5-11 jarigen zijn leeftijdsgroepen samengevoegd. Cijfers leeftijdsgroepen apart: 20% (9%) overgewicht (incl. obesitas) 5-6 jarigen en 33% (14%) overgewicht (incl. obesitas) 10-11 jarigen. Wijk en gemeentedata niet direct te vergelijken door verschillende leeftijd-opbouw tussen beide groepen.

Deze figuren geven een impressie van het groen (% groen van het totaaloppervlak) (links) en hittestress (gemiddelde gevoelstemperatuur op een hete zomerdag) (rechts) in de wijk Overvecht (bronnen: Atlas Natuurlijk Kapitaal en Klimateffectatlas).

Technische toelichting op cijfers

- De indicatoren uit deze kernset komen uit verschillende databronnen en zijn beschrijvend van aard;
- Per indicator is gekozen voor data uit dezelfde databron zodat dit onderling (tussen wijken) vergelijkbaar is. Uitzonderingen hierop zijn de cijfers over ervaren veiligheid en het buurtoordeel. Deze zijn afkomstig uit gemeentelijke databronnen en wijken in vraagstelling of antwoordcategorieën enigszins van elkaar af;
- In deze factsheet zijn niet alle indicatoren gepresenteerd uit de gezamenlijke set met uitkomstindicatoren, omdat de juiste data niet beschikbaar is voor de betreffende indicator of niet gepresenteerd kan worden op het niveau van de wijk vanwege privacy-gevoeligheid;
- Wanneer de indicator uit de voorgestelde set niet gebruikt kon worden, is gezocht naar alternatieve indicatoren en/of databronnen;
- Zoals in de inleiding is vermeld, geeft deze factsheet een nulmeting van de wijk weer op basis van kwantitatieve gegevens voor de gezamenlijke set van uitkomstindicatoren. Het leggen van verbanden en het trekken van conclusies op alleen een cijfermatige basis is niet gewenst. Voor de juiste duiding zijn de proces- en narratieve indicatoren van groot belang. De totale set van indicatoren (uitkomst-, proces- en narratief) inclusief duiding wordt opgenomen in een publicatie die volgt in 2022.

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

december 2021

Deze uitgave is tot stand gekomen met dank aan:

GGD regio Utrecht
Provincie Utrecht
Universiteit Utrecht
Gemeente Amersfoort
Gemeente Nieuwegein
Gemeente Utrecht
Gemeente Zeist

De zorg voor morgen begint vandaag